

PROJEKCI
POLSKA
1918-2018

Moda
i kino

WYSTAWA

FILM POLSKI
MODA
KOSTIUMOGRAFIA

PROJEKT
POLSKA
1918-2018

Moda i kino

Wystawa pod tytułem „Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino” zrealizowana została w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i dotyczy kina polskiego, mody i kostiumografii ukazując historię ubioru. Wystawa składa się z dwóch części: opisowej, która w sposób ogólny przedstawia historię mody z przestrzeni stu ostatnich lat oraz kostiumograficznej, w której prezentowane są kostiumy z polskich filmów autorstwa znanych kostiumografów. Zwiedzający zobaczyć mogli kostiumy z takich filmów jak „Lalka”, „Sami swoi” czy „Czterej pancerni i pies”. Wszystkie kostiumy wchodzące w skład wystawy pochodzą z kolekcji Centrum Technologii Audiowizualnych (CeTA) we Wrocławiu i są świadectwem historii wrocławskiej Wytwórni Filmów Fabularnych. Wystawa ma charakter edukacyjny, jej celem jest ukazanie zmian, jakie zachodziły w modzie, prezentując piękno dyscypliny artystycznej jaką jest kostiumografia.

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura – Interwencje 2018”

Historia mody w latach 10. XX wieku

Lata 10. XX wieku to same rewolucje. Moda w tym okresie była bardzo trudna do scharakteryzowania, ponieważ w tym czasie zachodziło wiele radykalnych zmian. Na modę wpływały wydarzenia historyczne, przede wszystkim I wojna światowa. Kobiety nosiły długie spódnice i sztywne gorsety. Zmianą był wygląd sylwetki z „esowatej” na bardziej zgeometryzowaną. Niechętnie były noszone wówczas dekolty. Moda nakazywała go (szczególnie młodszym paniom) chować. Ciężkie, obfite spódnice równoważyły szmizetki (rodzaj kołnierzyka czy chusty). Popularne m.in. były również kostiumy z prostą spódnicą i wydłużonym żakiem.

Moda damska w latach

1910–1919

- NOSZONO WIELKIE KAPELUSZE
- MODNE BYŁY KAPELUSZE Z PIÓRAMI
- ZACZĘTO ODRZUCAĆ GORSETY
- SUKNIE STAŁY SIĘ KRÓTSZE
- ODWOŁYWANO SIĘ DO KSZTAŁTÓW KOBIECEGO CIAŁA
- MODNE BYŁY MINIMALISTYCZNE FORMY

Edwardiański gorset miał uwypuklić piersi i biodra, a zmniejszyć talię. Gorset nadawał sylwetce kształt litery „S”. Nie uciskał tak bardzo narzędzi wewnętrznych, jak poprzednie gorsety. Pierwszym, który rozebrał kobiety z obowiązującego z małymi przerwami od średniowiecza gorsetu, był Paul Poiret. Od 1906 roku, kiedy obowią-

zywała nadal secesyjna sylwetka o kształcie litery „S”, uparcie przekonywał swoimi ubraniami kobiety do odrzucenia gorsetu - jak sam przyznał w swojej autobiografii, nie z powodu troski o kobiece zdrowie czy wygodę, ale z zamiłowania do „poszukiwania nowych form piękna”.

Moda damska w latach

1920–1929

- W LATACH 20. KOBIETY PRZESTAŁY NOSIĆ GORSETY
- ZACZĘŁY NOSIĆ SPÓDNICE ODSŁANIAJĄCE KOSTKI
- ZACZĘTO NOSIĆ KRÓTKIE FRYZURY
- GRZYWKA STAŁA SIĘ POPULARNA
- W MODZIE BYŁY WSZELKIEGO RODZAJU KAPELUSZE
- KOBIETY NOSIŁY SIĘ NA CHŁOPCZYCE
TZW. „FLAPPER“

Historia mody w latach 20. XX wieku

Moda lat 20. XX wieku to znacznie więcej niż ikoniczny look chłopczycy, bob, długie naszyjniki, damskie kapelusze w kształcie hełmu, męski żargon i tańce. Kreatywność przyniosła innowacyjne style sukienek, włosów, strojów kąpielowych, butów. Luźne sukienki na ramiączkach jako strój dzienny swój debiut odnotowały w 1916 roku. Jednak dopiero rok 1920 przyniósł ich dominację wśród dziennych i wieczorowych stylizacji. Swobodnie zawieszone na ramionach, zazwyczaj kończyły się tuż za kolanem, a ich talia została obniżona do linii bioder. Za jeden z najbardziej jakościowych materiałów wciąż uznawany był jedwab, a wśród najpopularniejszych kolorów królowały beże, biele i szarości.

Czy wiesz, że ...

Jedną z najbardziej znaczących zmian okazało się nagle odsłonięcie kobiecych nóg, co ściągnęło uwagę projektantów na pończochy i rajstopy.

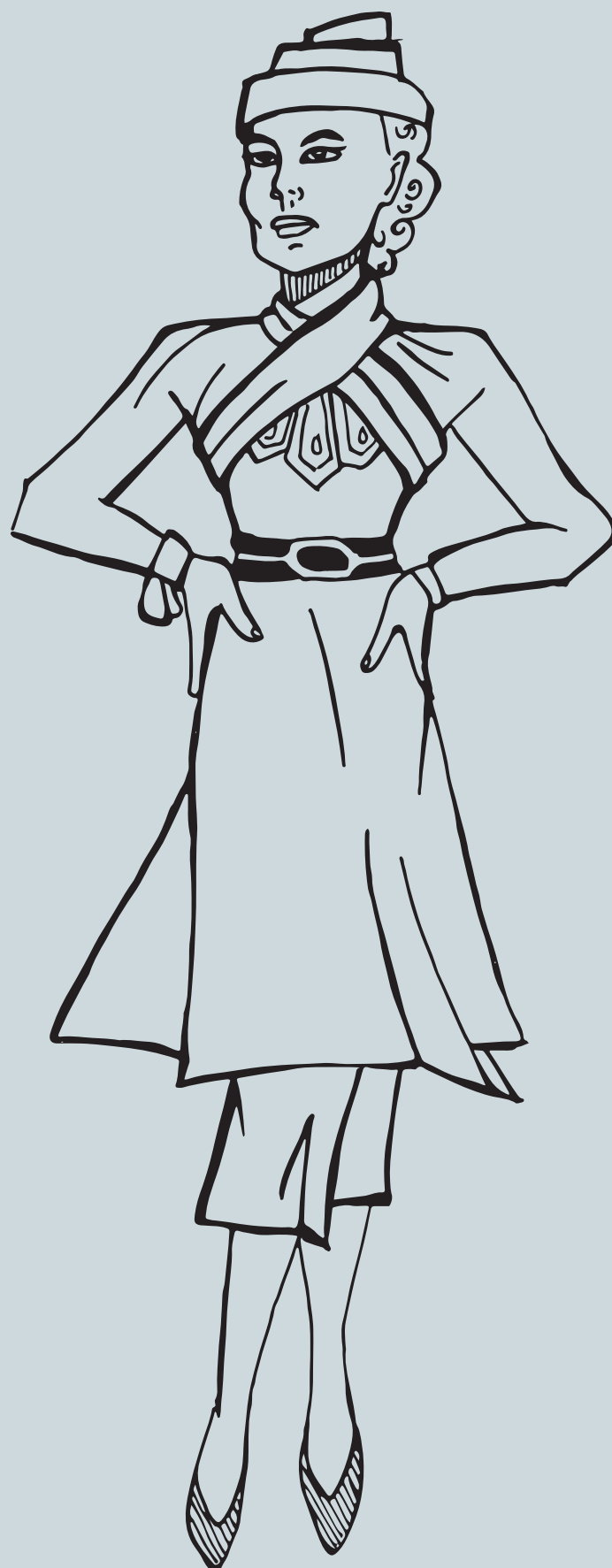
Historia mody w latach 30. XX wieku

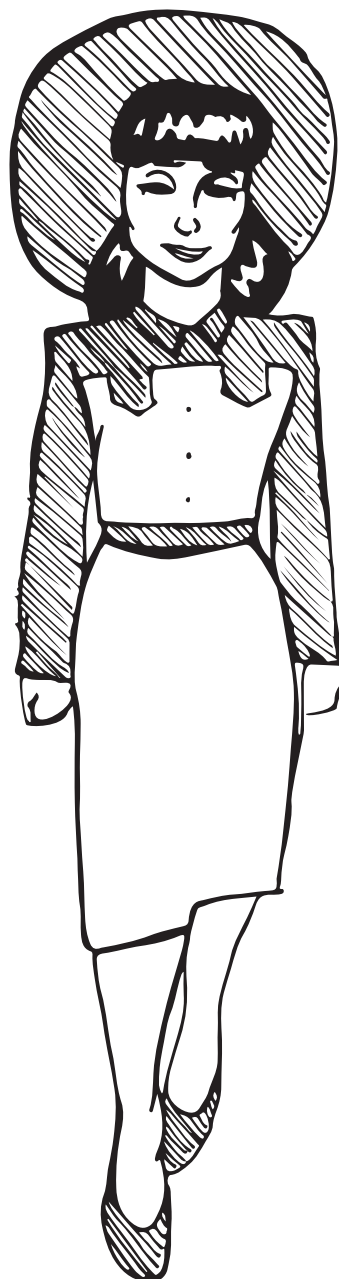
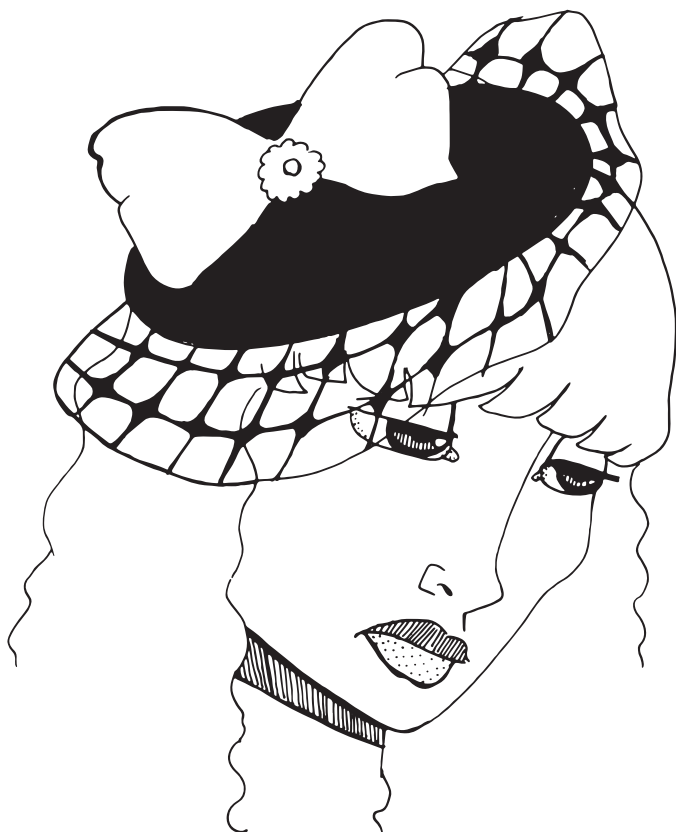
W latach 30. formy i linie kobiecego stroju były związane z kultem modernizmu. W modzie oraz architekturze doceniono minimalizm, prostotę i funkcjonalność. Ubrania były praktyczne oraz wygodne. Dynamiczny i aktywny zawodowo tryb życia kobiet, sprawił, że chętnie nosiły garsonki, eleganckie bluzki i swetry. Jeszcze bardziej kobiecy charakter stroju uzyskiwano podkreślając sylwetkę za pomocą pasków na wysokości talii. W kolorach dominował pudrowy róż. Modne stały się także dopasowane suknie, spodnie z wysokim stanem oraz taliowane żakiety. Do łask powróciły fryzury z przedziałkiem, loki oraz fale.

Moda damska w latach

1930–1939

- W LATACH 30. NASTĄPIŁ POWRÓT KOBIECOŚCI
- KOBIETY NOSIŁY DOPASOWANE KOSTIUMY
- MODNE BYŁY PŁASZCZE ZAKOŃCZONE FUTERKIEM
- KOBIETY NOSIŁY PELERYNY
- DŁUGIE SUKINIE NAJCZĘŚCIEJ ODŚLANIAŁY PLECY
- MODNE BYŁY PRZEZROCZYSTOŚCI I KORONKI

Moda damska w latach

1940–1949

- KOBIETY ZACZĘŁY NOSIĆ SPODNIĘ
- KRÓLOWAŁY SUKIENKI ZAPINANE NA GUZIKI
- KOBIETY NOSIŁY SUKIENKI Z MARSZCZENIAMI
- MODNE BYŁY SUKIENKI MARYNARSKIE
- KOBIETY NOSIŁY SUKIENKI KOSZULOWE
- NOSZONO DUŻE KAPELUSZE

Historia mody w latach 40. XX wieku

W czasie II wojny światowej moda była bardzo zróżnicowana. Dekadę tą można podzielić na dwa nurty: modę przeróbkową w czasie wojny i powrót do luksusu po 1945 roku. Często brakowało materiałów na szycie nowych strojów, dlatego kobiety nauczyły się przerabiać stare firanki, poszewki i zasłony, z których potem tworzyły swoje stroje. Ubrania najczęściej były proste i surowe. Mało w nich było subtelności i romantyczności, miały raczej za zadanie ukazywać silną kobietę żegnającą ukochanego idącego na wojnę. Mimo wszystko starano się także kontynuować trendy z poprzedniego dziesięciolecia - kobiety nosiły garsonki z pasekami podkreślając talię.

Moda damska w latach

1950–1959

- MODNE BYŁY OŁÓWKOWE SPÓDNICE
- MODNE ZACZĘŁY BYĆ ROZKLOSZOWANE SPÓDNICE
- NOSZONO BLUZKI Z OKRĄGLYMI KOŁNIERZYKAMI
- STROJE ZACZĘŁY MIEĆ PODNIESIONE TALIE
- KOBIETY NOSIŁY SWETERKI DOPASOWANE W TALI
- MODNE BYŁY BUFIASTE RĘKAWY

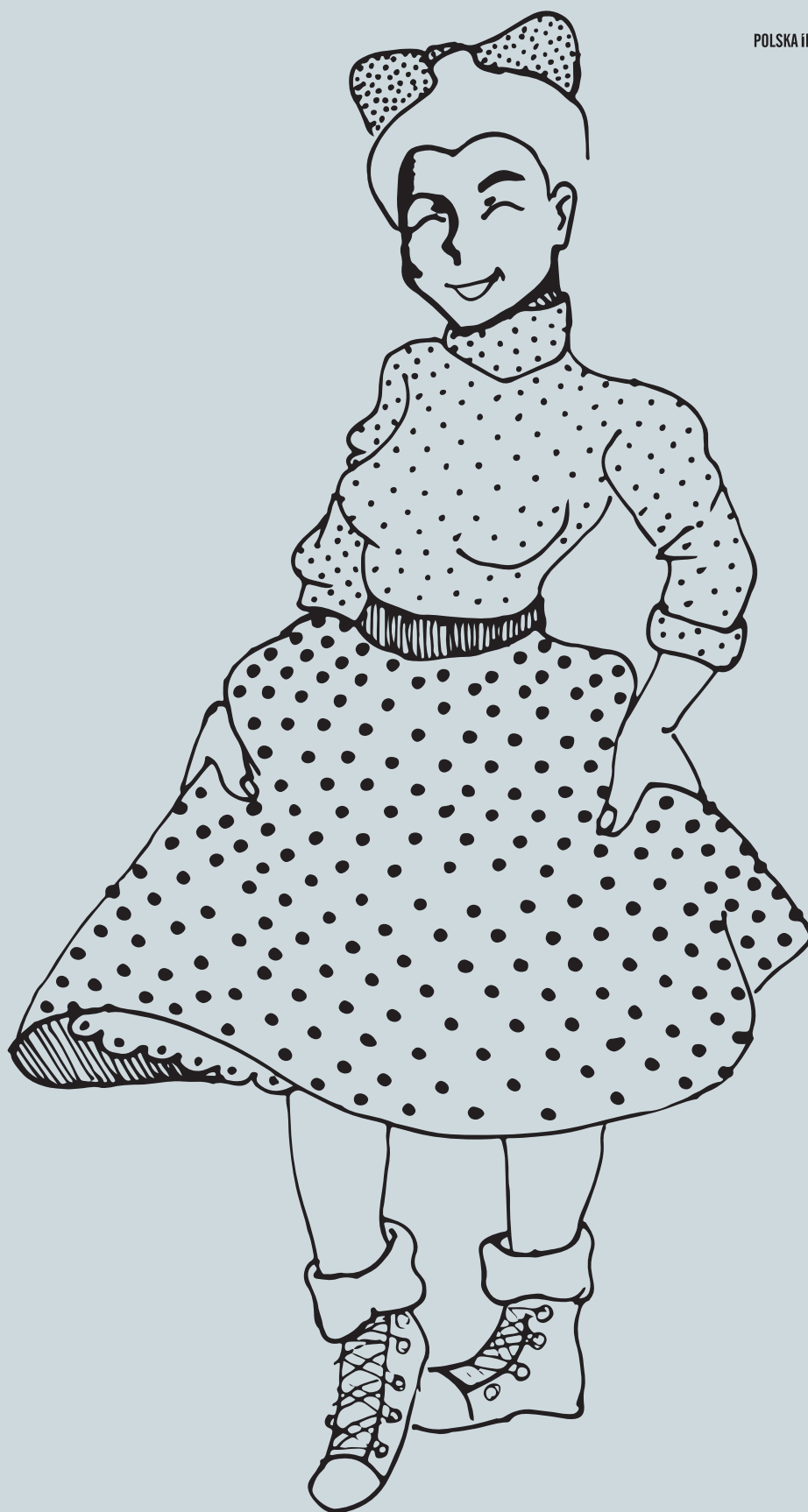

Historia mody w latach 50. XX wieku

Wraz z końcem II wojny światowej, odżyły pracownice, a Paryż ponownie stał się stolicą mody. Kobiety zapragnęły na nowo cieszyć się trendami i inwestować w garderobę, która miała wyrażać ich naturę. Figura klepsydry uchodziła za idealną, dlatego projektanci mody, tworzyli odzież akcentującą talię osy, biust oraz linię bioder. Ubrania, które cieszyły się popularnością to kostium z żakietem i spódnicą, szmizjerka z paskiem, rozkloszowane i ołówkowe spódnice, zestaw bliźniak – czyli bluzka i sweter w takim samym kolorze oraz spodnie cygaretki. Na wieczorne wyjścia zakładano długie sukienki z odkrytym dekoltem, ramionami i plecami.

Moda i kino

POLSKA 1918-2018

Moda damska w latach

1960–1969

- KOBIETY NOSIŁY PROSTE SUKIENKI
- UBRANIA BYŁY SYMETRYCZNE
- MODNE BYŁY GEOMETRYCZNE KształTY
- MODNE ZACZĘŁY BYĆ SPÓDNICZKI „MINI”
- NOSZONO OKULARY W KształCIE KOCICH OCZU
- NOSZONO SIĘ PO „HIPPIŚOWSKU”

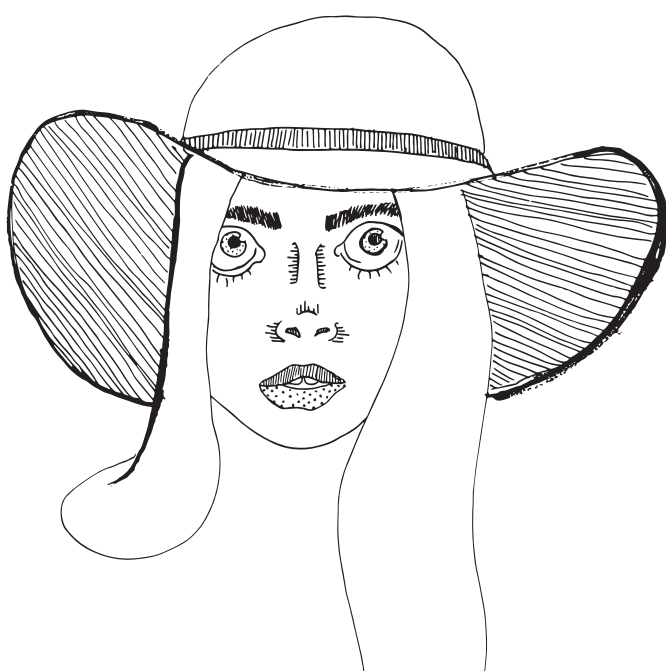
Historia mody w latach 60. XX wieku

W latach 60. to młodzież zaczęła dyktować najnowsze trendy. Po okresie odbudowy gospodarek wyniszczonych na skutek II wojny światowej nastąpiło znaczne zwiększenie liczby populacji i polepszenie standardu życia. Lata 60. to okres symbiozy mody ze sztuką. Wówczas najsilniej odznaczającym się prądem był Op Ar. Ubrania były pełne geometrycznych wzorów. Sukienki w paski, koła i romby – geometria przenikała świat mody, a w połączeniu z mocnymi kolorami urozmaicała stylizacje. Królowały wielobarwne mini, winylowe płaszcze przeciwdeszczowe oraz kozaki za kolano. W modzie były dzwony, kwieciste i rozpięte koszule oraz długie, zwiewne sukienki.

Moda
i kino

POLSKA 1918-2018

Moda damska w latach

1970–1979

- MODNE BYŁY PODKOLANÓWKI
- KOBIETY NOSIŁY BUTY NA PLATFORMACH
- MODNE BYŁY PASIASTE WZORY
- KOBIETY NOSIŁY KAPELUSZE Z SZEROKIMI RONDAMI
- NOSZONO SZEROKIE SPODNIE, DZWONY
- NOSZONO WIELKIE OKULARY I FRĘDZLE

Historia mody w latach 70. XX wieku

Kult indywidualizmu i traktowanie stroju jako narzędzia wyrażania własnej osobowości wpisały się w świadomość społeczeństwa. Prym wiodły trzy style: hippie, disco i punk. Gdy mowa o latach 70., należy wspomnieć o trendach i kultowych częściach garderoby, do których należały spodnie dzwony, mini spódnice, podkolanówki, kombinezony, buty na platformach, winylowe ubrania, szerokie kołnierze i pasiaste printy. W modzie ulicznej, jak i na scenie pojawiły się krótkie topy, sukienki maxi, jeansy oraz błyszczące koszule. Z dodatków królowały kapelusze z szerokim, falowanym rondem, najczęściej wykonane z filcu i często dekorowane sztucznymi kwiatami lub wstążkami.

Moda i kino

POLSKA 1918-2018

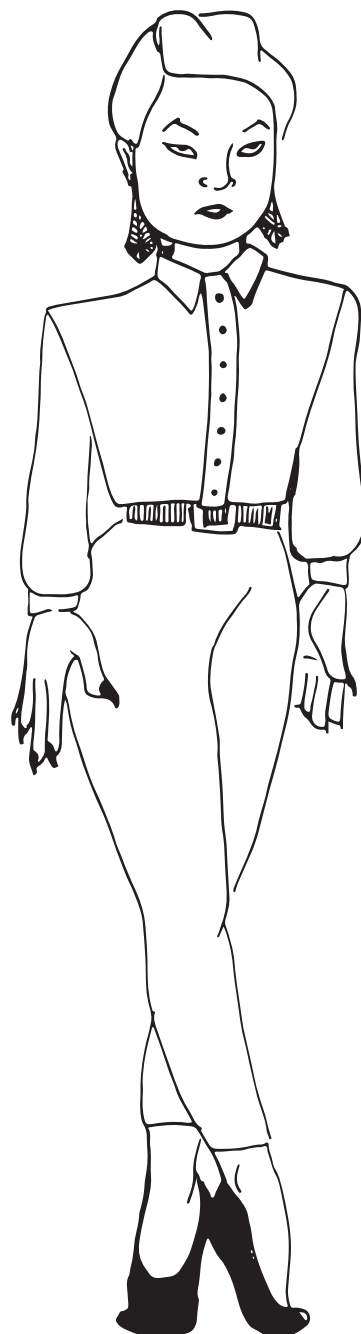

Moda damska w latach

1980–1989

- MODNE BYŁY JEDWABNE KOSZULE
- ZACZĘTO NOSIĆ KATANY, MODNE BYŁY RAMONESKI
- MODNY BYŁ NEON I WIELKIE GUMKI DO WŁOSÓW
- KOBIETY NOSIŁY SIĘ W KORONKACH
- NOSZONO PLASTIKOWE SANDAŁKI
- MODNE BYŁY ZWIERZĘCE WZORY

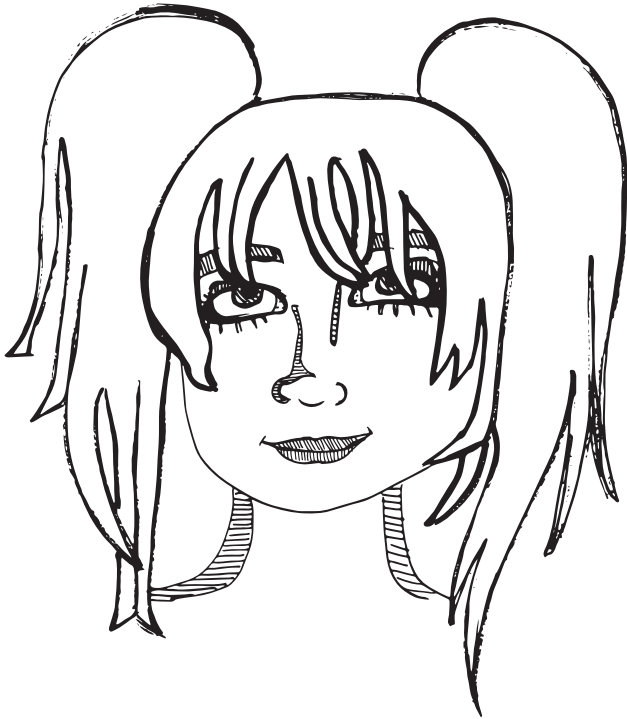

Historia mody w latach 80. XX wieku

W latach 80. w damskiej szafie pojawiły się marynarki, które optycznie powiększały ramiona, królowała wąska podkreślona talia i wyrazista biżuteria. Popularne były wysokie szpilki. Mężczyźni nosili spodnie zwężane ku dołowi oraz dżinsową kurtkę typu katana. Praktycznym i modnym dodatkiem były białe skarpetki, które zobaczycie także u króla pop-u, Michaela Jacksona. W modzie lat 80. poza kultem ciała mieliśmy do czynienia z postawą „czerpania z życia pełnymi garściami”. Lata 80. to również era, w której to indywidualiści doszli do głosu. Dżinsy awansowały ze spodni roboczych do markowych.

ZAPROJEKTUJ STRÓJ Z LAT 80. XX WIEKU

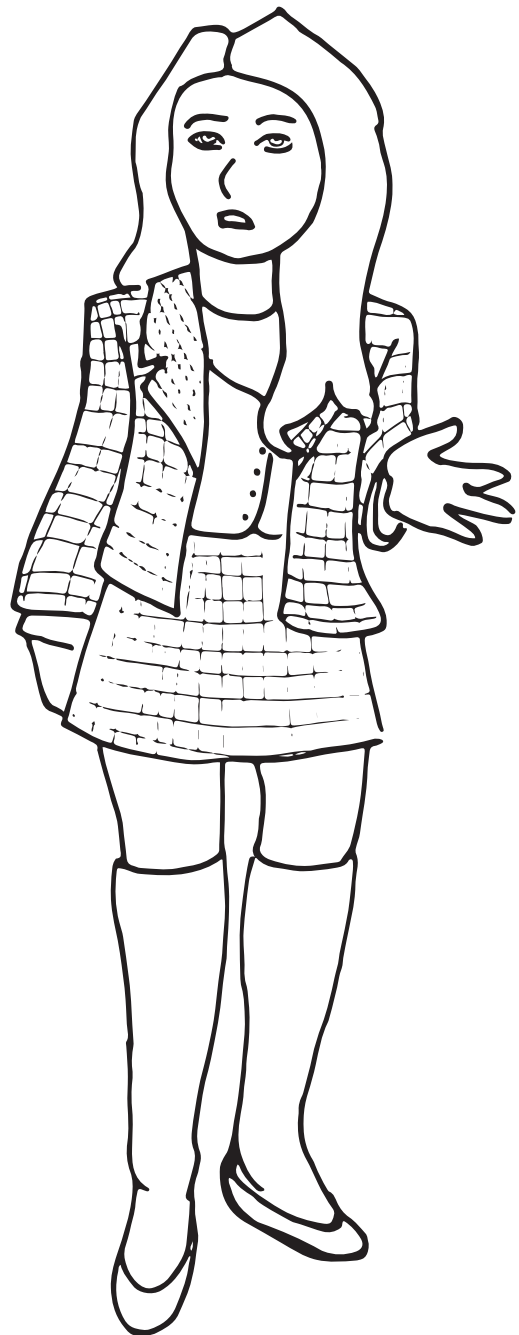
Moda
i kino
POLSKA 1918-2018

Moda damska w latach

1990–1999

- KOBIETY NOSIŁY OGRODZNICZKI
- KOBIETY NOSIŁY DŻINSOWE SPÓDNICE
- MODNE BYŁY KOSZULE W KRATKĘ
- MODNE BYŁY SUKIENKI W KWIATOWE WZORY
- KOBIETY NOSIŁY OBROŻE NA SZYJĘ
- NOSZONO BUTY MARTENSY

Historia mody w latach 90. XX wieku

Duży wpływ na modę lat 90. miała popkultura, do której należały muzyka i seriale. Wokalista zespołu Nirvana ubierał się we flanelowe koszule, szerokie swetry, porwane jeansy i trampki. Dziewczyny ze Spice Girls, z kolei lansowały modę na krótkie topy, błyszczące legginsy oraz ubrania w panterkę. Do trendów przewijających się w latach 90. należały skórzane kurtki, zwężane ku dołowi spódnice, spodnie z lejącego materiału, popręcierane jeansy, kolorowe obszerne bluzy z napisami i logo oraz bluzki odkrywające pępek. Z printów dominowały panterka, zebra i cętki.

ZAPROJEKTUJ STRÓJ Z LAT 90. XX WIEKU

Moda
i kino
POLSKA 1918-2018

wystawa „Projekt Polska 1918-2018. Moda i kino”
Galeria Zamkowa 03.09-31.10.2018

Ośrodek Kultury „Wzgórze Zamkowe”
ul. Mikołaja Pruzi 7 i 9
59-300 Lubin, tel. 76 749 69 69
wzgorzezamkowe.pl

/WzgorzeZamkowe

dyrektor Marek Zawadka

realizacja wystawy:

rysunki Małgorzata Raczyńska

tekst Maciej Wiśniewski

aranżacja wystawy Małgorzata Biadala, Filip Kobylecki, Bogusław Kołkowski,

Agnieszka Kostyluk, Małgorzata Zajdel

opracowanie graficzne Kamila Tworek, Konrad Dąbkiewicz

opracowanie merytoryczne Rafał Ratajczak

kostiumy filmowe: Centrum Technologii Audiowizualnych we Wrocławiu

katalog:

opracowanie merytoryczne Rafał Ratajczak

opracowanie graficzne Konrad Dąbkiewicz

fotografie Tomasz Folta

rysunki Małgorzata Raczyńska

tekst Maciej Wiśniewski

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura – Interwencje 2018”

NOTATNIK

Moda
i kino
POLSKA 1918-2018

NOTATNIK

Moda
i kino
POLSKA 1918-2018

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura – Interwencje 2018”